

Spørgsmål og svar fra Fjernvarmemødet

Borgermødet om fjernvarme den 27. september 2022 kan anledning til en række spørgsmål om fjernvarme – og alternativer.

Her er alle spørgsmål og svar organiseret i hovedgrupper:

- Fjernvarme – herunder: områderne, udrulningen, planlægningpriser, mens vi venter
- Decentral, lokal varmforsyning
- Varmepumper
- Jordvarme
- Tilskudsmuligheder

Fjernvarme:

Områdeopdeling

Hvordan er områdeopdelingen foretaget?

Norfors svarer: Alle områder prioriteres ud fra forholdet mellem nødvendig investering og det forventede varmesalg, ved fuld udbygning af fjernvarme i området. Prioriteringen og rækkefølgen af områderne er baseret på disse tal, og i de grå områder medfører forholdet mellem investering og forventet varmesalg, at fjernvarmen først kan påregnes efter 2028.

”Hvile i sig selv”

I følge lovgivningen er det ikke tilladt at udvide fjernvarmenettet, hvis det vil resultere i en øget pris for eksisterende kunder. Det stiller særlige krav til økonomien, især i de områder hvor der allerede er etableret fjernvarme, som nu udvides til nye boligområder. Udvidelsen må ikke resultere i en højere pris for de allerede tilsluttede fjernvarmekunder, eller kunder der bliver tilsluttet senere i forløbet.

Afgrænsninger

Inddelingen i områder er fastlagt ud fra hensynet til en rationel udrulning af fjernvarmen. Den detaljerede ledningsføring kan eventuelt rykke lidt på den endelige områdeafgrænsning.

Det skal dog præciseres, at den nuværende udrulningsplan ikke er en eksakt plan for den kommende fjernvarmeudvidelse, men en afgrænsning af hvilke områder, det bedst kan betale sig at udbrede fjernvarmen til, og i hvilken rækkefølge.

Tre ufravigelige krav

For at et område kan få fjernvarme, er der tre krav, som alle skal være opfyldt for at projektet kan godkendes. Norfors er forpligtede til at sikre, at 3 følgende krav er opfyldt: Der skal være positiv samfundsøkonomi (ud fra kriterier fastlagt af Finansministeriet), der skal være positiv selskabsøkonomi i det konkrete område og der skal være positiv brugerøkonomi i forhold til på forhånd definerede alternativer.

Det er ud fra disse kriterier, kombineret med en beregning af forventet investering for at etablere fjernvarmen i et område divideret med forventet varmesalg, at planens udrulningstakt er fastlagt.

Kan udvidelsen blive større på baggrund af tal for 2022 i de samfundsøkonomiske beregninger?

Norfors svarer: Da områdernes prioritering er baseret på forholdet mellem nødvendig investering, og det forventede varmesalg ved fuld udbygning, ændrer nye samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger ikke umiddelbart på udrulningsplanerne.

Det forventes heller ikke, at fx de ændrede gaspriser vil påvirke udrulningen, da de stigende energipriser måske kan gøre brugerøkonomien bedre, men ikke vil påvirke selskabsøkonomien.

Detailplanlægning

Hvor kommer produktionsanlæg til at ligge? Hvordan bliver deres placering valgt?

Norfors svarer: Foreløbig er der udpeget nogle mulige placeringer i samarbejde med Fredensborg Kommune. Den endelige placering søges afklaret så hurtigt som muligt, men de endelige placeringer vil afhænge af en række planlægnings- og godkendelsesmæssige forhold, som afklares i forbindelse med detailplanlægningen af de enkelte områder.

Hvilken betydning har placering af produktionsanlæg?

Norfors svarer: Placeringen af produktionsanlæg er en forudsætning for produktion af varmen. Udrulning af fjernvarmeledninger har et naturligt forløb med udgangspunkt i placeringen af varmeproduktionsanlægget, og det vil i sidste ende være bestemmende for, hvor og hvornår fjernvarmen kommer frem og dermed også, hvornår et bestemt område kan tilsluttes.

Disse punkter afklares under detailplanlægningen og beskrives i et projektforslag, hvor der indgår en række tekniske og økonomiske projektforsætninger, som kommunen skal godkende.

Kan bestemte boligtyper komme frem i køen?

Norfors svarer: En bestemt boligtype har ikke mulighed for at komme frem i køen, da et projektforslag omhandler et helt område. Dog tages der hensyn til boligtyper i projektforslaget. Rækkefølgen husstande tilsluttes i afgøres primært af placering i forhold til eksisterende fjernvarmeinfrastruktur og varmeproduktionsanlæg. Der kan dog ske konkrete vurderinger ud fra husets placering i udrulningsplanen, der stadig kan gøre det muligt at blive tilsluttet fjernvarme.

Hvilken betydning har alternative energityper på udrulningen af fjernvarme i et område?

Norfors svarer: Hvis et område domineres af varmepumper og jordvarme, på det tidspunkt detailplanlægningen går i gang, og der dermed ikke kommer en høj tilslutningsgrad, vil det reducere sandsynligheden for, at der etableres fjernvarme, da varmemeforbruget ikke vil være stort nok til at leve op til lovgivningskravene om positiv bruger- og selskabsøkonomi.

Hvordan er processen ift. at finde ud af, om man er nok til at være med?

Norfors svarer: Inden der udarbejdes et projektforslag, foretager Norfors en vurdering af en realistisk tilslutningsprocent i det gældende område. Fremgangsmåden afhænger af områdets karakter, så som om det er enfamilieboliger, etageboliger eller erhvervsjendomme, og der indhentes eventuelt hensigtserklæringer. Udrulningsplanen er baseret på en start-tilslutningsprocent på 60 % og en resttilslutning fra 60 % til maksimaltilslutning (omkring 90%) jævnt over 6 år. Når projekteringen påbegyndes, vurderes det, om der kan opnås tilstrækkelig tilslutning til, at projektet er økonomisk rentabelt og kan godkendes af kommunen, og her er den forventede tilslutningsprocent af stor betydning.

Tidsplan

Er tidsplanen realistisk med de mange udfordringer i forhold til udbud af materialer og arbejdskraft?

Norfors svarer: Pt. er der stor efterspørgsel efter materialer og arbejdskraft, men det kan hurtigt ændre sig afhængig af den generelle økonomiske udvikling mv. Forudsætningerne for udrulningsplanen er forholdene, som de var ultimo 2021 og som fortsat anses for realistiske.

Hvornår kommer fjernvarmen, hvis årstallene angiver påbegyndt planlægning?

Norfors svarer: Det kan man ikke sige generelt, da udrulningshastigheden afhænger af myndighedsgodkendelser, kapaciteten hos entreprenører, interessen hos de kommende forbrugere mv. På nuværende tidspunkt forventes det, at der går ca. 2-3 år fra detailplanlægningen går i gang til de første forbrugere modtager fjernvarme. Hvis produktionsanlægget er etableret, kan de første forbrugere være koblet på efter 1-2 år.

Pris

Hvilke faktorer afhænger fjernvarmeprisen af?

Norfors svarer: I fjernvarmeprisen indgår husets størrelse (BBR-areal), det faktiske forbrug.

For at blive tilsluttet fjernvarmen, er hovedreglen, at man skal betale et års fast abonnement plus stikledningen fra vejen og indtil husets "teknikrum". Selve installationen på grunden og stikledningen er ejerens udgift.

For de forskellige fjernvarmeområder kommer et prisblad, som ligger til grund for afregningen af fjernvarmen i forbindelse med detailplanlægningen af de enkelte udrulningsområder.

Kommer der tilbud om tilslutning til en god pris?

Norfors svarer: Når der kommer fjernvarme i et område, får alle potentielle forbrugere et konkret tilbud om at blive tilsluttet.

Hvornår får man prisen (takstblad) på at få fjernvarme?

Norfors svarer: De gældende takstblade kan findes på Norfors' hjemmeside:

<https://www.norfors.dk/da-DK/Kontakt/%c3%85bningstider-og-priser/Fjernvarme.aspx>

I nye områder, der ikke skal tilsluttes et af de eksisterende fjernvarmeområder, udarbejdes takstbladet først i forbindelse med detailplanlægningen af de enkelte udrulningsområder.

Tilslutning

Er der tilslutningspligt?

Fredensborg Kommune svarer: Der kan ikke længere pålægges ny tilslutningspligt til den kollektive varmforsyning. Det betyder, at når Norfors udruller fjernvarme i kommunen, kan du frit vælge, om du vil tilsluttes eller ej.

Hvis en lokalplan kræver tilslutningspligt?

Fredensborg Kommune svarer: Som følge af Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning er tilslutningspligten til naturgas ophævet for alle lokalplaner.

Hvis skift af varmekilde kræver en dispensation fra lokalplanen, skal der ansøges om dette hos Fredensborg Kommune. Ansøgning kan sendes til Plan@Fredensborg.dk.

Du kan finde kommunens lokalplaner på <https://fredensborg.dk/kommunen/kommuneplan-og-lokalplaner/lokalplaner-og-byplanvedtaegter>

Enstrengede anlæg

Kan man få fjernvarme, når rørene er for små dimensionerede til en luft-til-vand-varmepumpe?

Norfors svarer: Det vil være nødvendigt med en konkret teknisk vurdering. Udfordringen kan være at husets rørføring eller radiatoranlæg er for lille og derfor skal opgraderes.

Er det muligt at få fjernvarme, hvis man har et et-strengt system?

Norfors: Det vil være nødvendigt med en konkret teknisk vurdering. Udfordringen kan være at husets rørføring eller radiatoranlæg er for lille og derfor skal opgraderes. Er det et enstrengt system, der forsyner flere huse, kan det give problemer i forhold til kravet om afkøling af fjernvarmevandet hos den enkelte forbruger.

Indtil fjernvarmen kommer

Hvis man bor i et fjernvarmeområde og har naturgas – hvad gør man så?

Norfors: Er området allerede udlagt til fjernvarme henvender man sig til Norfors og får et tilbud om at få indlagt fjernvarme.

Hvis man bor i et kommende fjernvarmeområde og har naturgas – hvad gør man så?

Fredensborg Kommune svarer: Hvis du bor i et af de nye fjernvarmeområder, der er omfattet af udrulningsplanen, skal du vurdere, om du kan vente med at skifte varmforsyning til den angivne tidsperiode.

Hvis du ikke kan vente, kan du undersøge mulighederne for at skifte til en varmepumpe eller jordvarme. Du kan læse mere om mulighederne for at søge tilskud gennem Energistyrelsen, på:

<https://spareenergi.dk/forbruger/boligen/tilskud/sadan-soger-du/tilskud-til-skift-af-varme>.

Dog er nogle tilskudspuljer lukket for 2022.

Kommunen arbejder desuden på at finde en udbyder, der kan tilbyde en midlertidig løsning til de borgere, hvis gasfyr ikke kan holde, indtil fjernvarmen kommer.

Kan man anvende biogas i stedet for naturgas?

Norfors svarer: Alle spørgsmål, der vedrører natur- og biogas, skal rettes til Envida, da de står for distributionen og er de bedst kvalificerede til at svare.

Hvordan kan man løse udfordringerne med enstrengede systemer, hvis man ikke får fjernvarme?

Fredensborg Kommune svarer: Det afhænger af det konkrete anlæg, men generelt kan løsningen være at have en varmepumpe, som er stor nok til at forsyne hele varmesystemet med tilstrækkelige temperaturer. Kan det ikke lade sig gøre, kan det måske klares med nogle ekstra eller større radiatorer. Ellers kan det være nødvendigt at udvide både rørsystem og radiatorer.

Decentral, lokal varmforsyning

Hvad gør en forening, hvor man gerne vil have en decentral løsning?

Fredensborg kommune svarer: Foreningen kan få rådgivning om deres muligheder ved at kontakte Energicenteret hos Fredensborg Kommune på telefon 72 56 59 04 eller klima@fredensborg.dk

Kan alle få lov til at etablere en lokal/decentral løsning?

Fredensborg Kommune svarer: Ja, som udgangspunkt kan alle etablere en lokal, decentral varmforsyning. Flere steder i landet findes små, decentrale forsyningsnet, ofte etableret som andelsselskaber. Men der er ingen krav til selskabsform eller andet. Konceptet er forholdsvis nyt, så der er begrænsede erfaringer, men det er sandsynligt, at det vil blive en mere almindelig løsning i fremtiden, da der findes mange boligområder med behov for lokal, decentral forsyning både i Fredensborg Kommune og andre steder i landet. Læs evt. mere her: <https://spareenergi.dk/forbruger/materialer/drejebog-etablering-af-lokale-partnerskaber>.

Hvornår skal man udarbejde et projektforslag om varmforsyning?

Fredensborg Kommune svarer: Ifølge den gældende varmforsyningslov og projektbekendtgørelse er det først nødvendigt at udarbejde et såkaldt projektforslag om varmforsyning, hvis varmebehovet overstiger 0,25 MW. Det betyder, at relativt små forsyningsnet ikke vil kræve en projektkendelse med den nuværende lovgivning.

Varmepumper:

Hvor må jeg placere min varmepumpe på min matrikel?

Fredensborg Kommune svarer: Som udgangspunkt må man selv bestemme, hvor varmepumpens udedel skal placeres. Der er dog 2 regler, man skal være opmærksom på. Varmepumpens udedel skal placeres mindst 2,5 meter fra ske, og så skal den kunne overholde en grænseværdi for støj på 35 dB i nattetimerne, målt i skel til nabo ved maksimum effekt.

Hvis du har svært ved at finde en acceptabel placering af varmepumpen, kan du vælge at få støjdamper den i forbindelse med installationen. Støjdæmpningen kan foretages ved opsætning af f.eks. støjskærm, en lydsluse eller ved at købe en specialdesignet lydæmper til varmepumpen.

Hvad kan man gøre, hvis man ikke kan få en varmepumpe, fordi man ikke kan overholde afstandskrav til skel?

Fredensborg Kommune svarer: Jordvarme kan være et muligt alternativ. Hvis du vil etablere et jordvarmeanlæg, er det vigtigt, at du først ansøger kommunen om tilladelse. Se mere om, hvordan du gør dette på <https://fredensborg.dk/borger/miljoe/energi-og-varme>

Hvis jordvarme ikke er en mulighed, kan du tale med dine naboer eller din grundejerforening om, om der er interesse for at oprette en decentral løsning i fællesskab. Dette kan I få rådgivning til ved at kontakte Energicenteret, hos Fredensborg Kommune, på telefon 72 56 59 04 eller klima@fredensborg.dk

Hvordan finder jeg ud af varmepumpens støjniveau?

Fredensborg Kommune svarer: Energistyrelsen har udarbejdet en guide omkring støj fra varmepumper og en beregningsmodel, der kan hjælpe med at finde den mest hensigtsmæssige placering af varmepumpen.

Du finder Energistyrelsens guide til installation af luft til vand-varmepumper her: [Styr på støjen](#).

Du finder Energistyrelsens vejledende beregningsværkstøj af den forventede støj med dine egne data her: <http://stoejberegner.ens.dk/>

Hvad gør man, hvis naboens varmepumpe er til gene selvom den overholder støjgrænserne?

Fredensborg Kommune svarer: Hvis naboens varmepumpe overholder grænseværdien på 35dB i nattetimerne, har kommunen som myndighed ikke hjemmel til påbyde yderligere støjreduktion. Vi anbefaler, at man kontakter sin nabo og indgår i en konstruktiv dialog om mulige løsninger på problemet. En løsning kunne f.eks. være, at man delte udgiften til et støjværn.

Kan flere varmepumper i f.eks. rækkehuse skabe mere støj?

Fredensborg Kommune svarer: Hvis flere varmepumper er placeret tæt på hinanden, kan der opstå det man kalder cikadeeffekten. Det betyder, at det samlede støjbillede fra alle varmepumperne vil være kraftigere end ved den enkelte varmepumpe. Man kan komme i den situation, hvor naboer til rækkehuse med u hensigtsmæssigt placeret varmepumper, vil opleve en støj på over 35 dB i skel i nattetimerne.

Selvom den samlede støj er over 35 dB, er det ikke sikkert, at kommunen kan gøre noget ved problemet. Hvis hver enkelt varmepumpe individuelt overholder støjgrænserne, har kommunen ikke hjemmel til at påbyde yderligere reduktion af støjen, da hver enkelt varmepumpeejers ikke er ansvarlig for "naboens støj".

Hvordan forhindrer man, at alle får varmepumper i en grundejerforening?

Fredensborg Kommune svarer: Det er ikke muligt at forhindre borgere i at installere en varmepumpe, så længe den lever op til kravene om, at varmepumpens udedel skal placeres mindst 2,5 meter fra skel, og at den overholder en grænseværdi på 35 dB i nattetimerne, målt i skel til nabo ved maksimum effekt. Hvis en grundejerforening gerne vil undgå individuelle varmepumper, kan foreningen etablere en decentral privatejet løsning. Kommunen tilbyder rådgivning inden for dette, hvis du kontakter Energicenteret på telefon 72 56 59 04 eller klima@fredensborg.dk.

Jordvarme

Hvad er muligheden for at få en tilladelse til at etablere et jordvarmeanlæg i Fredensborg Kommune?

Fredensborg Kommune svarer: Der skal som udgangspunkt ikke søges om byggetilladelse til at installere en varmepumpe i enfamiliehuse, dobbelthuse, rækkehuse og sommerhuse. Varmepumpen skal dog overholde Bygningsreglement 2018, herunder bl.a. afstandskrav til skel, samt støjkraft fra tekniske installationer.

Du skal selv registrere skiftet til varmepumpe i BBR. Gå til hjemmesiden www.BBR.dk/ret.

Din ejendom kan være omfattet af en lokalplan eller en servitut, som kan have bestemmelser om, hvor og hvordan en varmepumpe kan placeres, og hvordan den skal se ud. Hvis etableringen af varmepumpen kræver en dispensation fra lokalplanen, skal der ansøges om dette hos Fredensborg Kommune. Ansøgning kan sendes til Plan@Fredensborg.dk.

Du kan finde kommunens lokalplaner på <https://fredensborg.dk/kommunen/kommuneplan-og-lokalplaner/lokalplaner-og-byplanvedtaegter>

Specielt om vertikale/lodrette jordvarmeanlæg

Fredensborg Kommune svarer: Der skal søges om tilladelse til lodrette/vertikale borer. Som udgangspunkt er det muligt at få tilladelse til at etablere lodret jordvarme, hvis bestemmelserne i jordvarmebekendtgørelsen overholdes, og hvis boringen ikke foretages i et område med særlige hensyn til drikkevandet. Hver ansøgning vil dog kræve en individuel vurdering.

Hvilken type jordvarmeanlæg er bedst ?

Fredensborg Kommune svarer: I forhold til etablering af jordvarme er de horisontale anlæg mest pladskrævende, mens de lodrette anlæg kun kræver ganske få kvadratmeter. Herimellem ligger spiralanlæg, der også kan etableres i en mindre parcelhushave. I forhold til virkningsgrad er bl.a. jordbundsforholdene vigtige, og her kan installatøren vejlede om hvilket anlæg, der bør vælges.

Støtte- og tilskudsordninger

Hvordan får man støtte til etablering af alternativ varme til en boligforening eller seniorboligfællesskab

Fredensborg Kommune svarer: det er muligt at få rådgivning hos Fredensborg Kommune gennem Energicenteret på telefon 72 56 59 04 eller klima@fredensborg.dk, samt at undersøge tilskuds- og støtteordninger hos Energistyrelsen på; <https://ens.dk/service/tilskuds-stoetteordninger> og <https://ens.dk/ansvarsomraader/stoette-til-vedvarende-energi/tilskud-fra-pulje-til-lokale-energifaelleskaber-og>

Til individuelle projekter søges her: <https://ens.dk/service/tilskuds-stoetteordninger/bygningspuljen>

Hvor kan man søge økonomisk hjælp?

Fredensborg Kommune svarer: Der findes flere forskellige støtte- og tilskudsordninger hos Energistyrelsen, som kan findes her: <https://ens.dk/service/tilskuds-stoetteordninger>